

Số: 75 /BC-UBND

Xuân TrúC, ngày 22 tháng 7 năm 2024

BÁO CÁO

Số lượng, thực trạng hoạt động tại các cơ sở tín ngưỡng trên địa bàn xã Xuân TrúC

Kính gửi: - UBND huyện Ân Thi;
- Phòng Nội vụ huyện.

Thực hiện Công văn số 609/UBND-NV ngày 01/07/2024 của UBND huyện Ân Thi về việc rà soát, thống kê các cơ sở thờ tự tín ngưỡng;

Để UBND huyện có số liệu báo cáo UBND tỉnh về hoạt động tín ngưỡng và các cơ sở tín ngưỡng không phải là di tích lịch sử, văn hóa, danh lam, thắng cảnh đã được xếp hạng hoặc đưa vào danh mục kiểm kê di tích của địa phương. UBND xã Xuân TrúC báo cáo một số nội dung như sau:

1. Số lượng cơ sở tín ngưỡng, công trình tín ngưỡng; thống kê về đất đai, xây dựng cơ sở tín ngưỡng.

Hiện nay, trên địa bàn xã Xuân TrúC có 5 cơ sở tín ngưỡng, công trình tín ngưỡng: thôn Cù Tu có 2 cơ sở tín ngưỡng, công trình tín ngưỡng là Đình Cù Tu và Nghè Cù Tu; thôn Tượng Cước có 2 cơ sở tín ngưỡng, công trình tín ngưỡng là Đình Tượng Cước và Nghè Tượng Cước; thôn TrúC Đình có 1 cơ sở tín ngưỡng, công trình tín ngưỡng là Nghè TrúC Đình.

Trong đó, có 02 cơ sở được xếp hạng di tích cấp quốc gia là Đình Cù Tu và Đình Tượng Cước, 01 cơ sở được xếp hạng di tích cấp tỉnh là Nghè Cù Tu.

Đình Cù Tu được Bộ Văn hóa - Thông tin xếp hạng là di tích “*Kiến trúc nghệ thuật*” cấp Quốc gia theo Quyết định số 141-QĐ/VH ngày 23/01/1997. Đình Cù Tu là nơi tôn thờ Bồ Cái Đại vương Phùng Hưng và Yên Công, các ngài là những người có nhiều công lao trong việc đánh đổ ách áp bức của nhà Đường cuối thế kỷ VIII.

Nghè Cù Tu được UBND tỉnh xếp hạng là di tích “*Lịch sử văn hoá*” năm 2009, nơi đây tôn thờ hai anh em ruột là Ngài Ngài Sái Đại vương và Biền Lương Công chúa.

Đình Tượng Cước được Bộ Văn hóa - Thông tin xếp hạng là di tích “*Kiến trúc nghệ thuật*” cấp Quốc gia theo Quyết định số 53/2001/QĐ-BVHTT ngày 28/12/2001. Căn cứ vào bản *Thần tích - thần sắc làng Tượng Cước, tổng Lưu Xá, huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên* (ký hiệu: TT-TS FQ4⁰18/XII,18; mã số: TT-TS 12191) lưu giữ tại Viện Thông tin Khoa học Xã hội và theo truyền ngôn của các cụ

cao niên trong thôn thì đình Tượng Cước là nơi tôn thờ Thành hoàng làng là Đức Thánh Lác, tên húy là Đỗ Anh Vũ - một vị quan đại thần dưới triều Lý (1009 - 1226).

Nghè Tượng Cước cũng là nơi tôn thờ Đỗ Anh Vũ, hiện nay Nghè Tượng Cước chưa được xếp hạng di tích.

Nghè Trúc Đình thờ 8 vị nhân thần là Hoàng tử Minh Lang, Đức Hiền Hầu, Đức ngoại Quai, Trung Nhị Bình Khôi, Dưỡng Công Trợ Thuận, Ấn nương Trinh thực, Thái úy Việt Quốc Công Đỗ Anh Vũ, Đông Hải Đại Vương Đoàn thượng. Hiện nay, Nghè Trúc Đình chưa được xếp hạng di tích.

Các công trình tín ngưỡng trên đều chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

2. Thực trạng hoạt động tại các cơ sở tín ngưỡng.

2.1. Mô hình quản lý

Đình Cù Tu, Đình Tượng Cước là di tích cấp quốc gia; Nghè Cù Tu là di tích cấp tỉnh. Để tăng cường công tác bảo vệ và quản lý di tích, đặc biệt là hoạt động tu bổ, tôn tạo di tích; khai thác phát huy giá trị di tích qua các hoạt động văn hóa, tín ngưỡng tại di tích. Hàng năm, Ủy ban nhân dân xã điều kiện toàn Ban quản lý Di tích; Ban quản lý di tích xây dựng kế hoạch, tổ chức phân công cho các thành viên quản lý, bảo vệ, khai thác, phát huy tác dụng, duy trì và bảo tồn khu di tích theo đúng quy định của Luật di sản văn hóa và pháp luật của Nhà nước.

Nghè Tượng Cước, Nghè Trúc Đình được cơ sở thôn trực tiếp quản lý, trông coi.

2.2. Việc tổ chức các nghi lễ, lễ hội tín ngưỡng

Công tác tổ chức lễ hội được thực hiện đảm bảo đúng các quy định của nhà nước: Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/08/2018 của Chính phủ quy định về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 274/CT-BVHTTDL ngày 23/09/2022 của Bộ Văn hóa, thể thao và du lịch về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa nghệ thuật, lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục hồi và phát triển du lịch

Hàng năm, trên địa bàn xã diễn ra 2 lễ hội truyền thống: Lễ hội truyền thống di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Tượng Cước diễn ra vào ngày 13,14,15 tháng Giêng; Lễ hội truyền thống di tích lịch sử văn hóa Đình – Chùa – Nghè Cù Tu diễn ra vào ngày 9,10,11 tháng 3 âm lịch.

Để tăng cường công tác quản lý, tổ chức lễ hội, thực hiện nếp sống văn minh tại di tích, UBND xã đã chỉ đạo các ban, ngành đơn vị chuyên môn và các cơ sở trong toàn xã về việc tăng cường công tác quản lý, tổ chức lễ hội trong dịp Tết Nguyên đán và mùa lễ hội hàng năm.

3. Việc quản lý, thu chi tài chính tại cơ sở tín ngưỡng.

Các cơ sở tín ngưỡng đặt hòm công đức, quản lý việc thu, sử dụng tiền công đức công khai, minh bạch. Trong đó, các cơ sở tín ngưỡng được xếp hạng di tích cấp tỉnh, cấp quốc gia thực hiện quản lý việc thu, sử dụng tiền công đức theo đúng Quyết định số 26/2017/QĐ-UBND ngày 30/10/2017 của UBND tỉnh Hưng Yên về việc Ban hành Quy định hình thức; phương thức; việc quản lý, sử dụng tiền, tài sản dâng cúng, công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa là các cơ sở tín ngưỡng đã được xếp hạng cấp tỉnh, cấp quốc gia trên địa bàn tỉnh Hưng Yên và thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ tài chính về việc hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

4. Về đặc điểm chung của các chủ cơ sở, số lượng cơ sở “tín ngưỡng tư gia”

Hiện nay, trên địa bàn xã có tổng số 11 cơ sở “tín ngưỡng tư gia”.

Luật tín ngưỡng, tôn giáo quy định cơ sở tín ngưỡng là nơi thực hiện hoạt động tín ngưỡng của cộng đồng, là sở hữu chung của cộng đồng. Do vậy, cơ sở “tín ngưỡng tư gia” không được công nhận là cơ sở tín ngưỡng. Hoạt động tín ngưỡng tại các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” chỉ được phục vụ riêng cho gia đình.

Đặc điểm chung của các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” trên địa bàn xã là những điện thờ Mẫu Tứ Phủ của các ông Đòng, bà Đòng tức là những “tín đồ” của Đạo Mẫu. Chủ yếu của các ông Đòng, bà Đòng lâu năm, có uy tín và có khả năng tài chính khá, có thể tự bỏ tiền xây dựng hẳn một điện thờ trong khuôn viên nhà mình. Đây là nơi thờ tự, nơi hoạt động tín ngưỡng của từng gia đình và hoàn toàn mang tính chất cá nhân.

Một số cơ sở “tín ngưỡng tư gia” có thời gian tồn tại tương đối lâu. Những cơ sở “tín ngưỡng tư gia” này hoặc thờ cúng ông bà, tổ tiên hoặc thờ phụng theo tín ngưỡng dân gian như thờ Chư vị, thờ Mẫu, thờ Thành hoàng... Một số điện thờ kết hợp thờ tổ tiên với thờ Mẫu, thờ Phật... Hầu hết điện thờ có ba ban: Ban giữa thờ Phật, ban tả thờ Đức thánh Trần, ban hữu thờ Mẫu.

Nhìn chung, đây là một dạng hoạt động tín ngưỡng của người dân nằm trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật cho phép.

5. Đất đai, xây dựng và các hoạt động tín ngưỡng tại cơ sở “tín ngưỡng tư gia”

Đất đai tại các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” là đất ở hộ gia đình.

Các hoạt động diễn ra tại các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” chủ yếu là hoạt động cúng lễ theo nhu cầu của gia đình.

6. Công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tín ngưỡng, kiến nghị, đề xuất

Hiện nay, việc quản lý các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” trên địa bàn xã vẫn gặp nhiều khó khăn do chưa có hành lang pháp lý cụ thể, sát thực tiễn; chủ yếu vẫn

thực hiện quản lý theo các quy định về tín ngưỡng, tôn giáo; quy định về đảm bảo phòng cháy, chữa cháy.

Để công tác quản lý đối với các cơ sở “tín ngưỡng tư gia” được chặt chẽ, UBND xã kiến nghị các cấp cần có quy định, chế tài cụ thể để quản lý, xử lý vi phạm thật chặt chẽ, hiệu quả mà bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng của người dân. Các cơ quan chức năng liên quan cần tiếp tục nghiên cứu, nhận diện để đánh giá đúng các hoạt động của việc thờ Mẫu. Ghi nhận, khẳng định, phát huy các giá tốt đẹp của tín ngưỡng thờ Mẫu cũng cần ngăn chặn, làm rõ yếu tố tiêu cực, biến tướng di sản, mê tín dị đoan trong nghi thức thờ Mẫu. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật bằng việc bổ sung các nội dung điều chỉnh cụ thể về một số hoạt động thờ Mẫu, trong đó có việc xây dựng quy định chế tài, biện pháp xử lý nghiêm minh. Tăng cường trách nhiệm của các cấp, các ngành trong việc quản lý đối với các hoạt động thờ Mẫu.

Vậy UBND xã Xuân Trúc báo cáo đề UBND huyện Ân Thi, Phòng Nội vụ huyện Ân Thi nắm được./.

Nơi nhận:

- UBND huyện Ân Thi;
- Phòng Nội vụ huyện;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Đắc Tiến